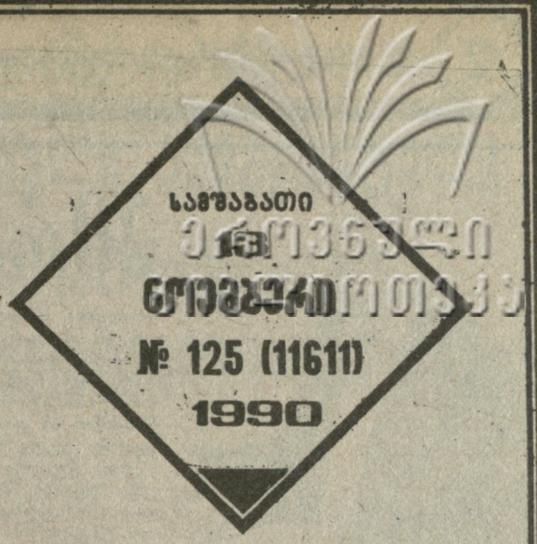

სალოგოზო ვერელო

ქართული
1921 წლის

სალოგოზო ვერელო სალოგოზო-ვერელო-ვერელო-ვერელო

წიგნობის მისიონერი

სალოგოზო ვერელო-ვერელო-ვერელო-ვერელო

სალოგოზო ვერელო-ვერელო-ვერელო-ვერელო

სალოგოზო ვერელო-ვერელო-ვერელო-ვერელო

ბატონებო და ქალბატონებო!
პატივცემულო დეპუტატებო!
თავს უფლებას მივცემ და კი-
დეგ ერთხელ შევეხები იმ მისიას,
რომელიც ისტორიის დღევანდელმა
დღემ დააქსირა ყველას, ვინც უშ-
უალო მონაწილე ხდება ღირსშე-
ანიანი მოვლენისა — ოფიცია-
ლურად გატყავილი ქართველი

ერის ნება აღადგინოს დამოუკი-
დელობა და შექმნას დემოკრატი-
ული სახელმწიფო.
დღეს მთელი ყურადღება საქა-
რთველსააქვს არის მიპყრობი-
ლი — ერის მიერ არჩეულმა უზ-
ენაესმა საბჭომ უნდა წარმოითქ-
ვას სიტყვა, რომელსაც ინტერე-
სით ელოდება მსოფლიო სახელმ-
წიფოთა თანაგრძობა. მას ელო-

დება დამოუკიდებლობისაკენ მი-
მავალი ყველა ერი, მას ელოდ-
ებიან საქართველოს მიწა-წყალზე
მცხოვრები სხვადასხვა ერების
წარმომადგენლები.
ამ სიტყვამ ყველა კეთილი ნე-
ბის აღამიანს უნდა გაავებინოს
უზენაესი მიზნის — თავისუფლ-
ბის — სილიადე, დარწმუნებულო

გახლავართ, რომ იგი წარმოითქ-
მება.
ქართველი ერის არჩევანმა უნდა
გაიმართლოს. ოპოზიციის მძლავრ-
მა ფრთამ გამარჯვება მოიპოვა.
მსურს ვირწმუნო, რომ მას მხარს
აუბამენ ისინი, ვინც „მრავალი
მაგიდა — თავისუფალი საქარ-
თველო“ წვერთა და ოპოზიციის
სხვა წარმომადგენელთა გვერდით
სადეპუტატო ადგილებს დაიკავე-
ბენ, რადგან ყველაზე მაღლა სა-
ქართველოსა და ქართველი ერის
ინტერესები დგას. დღეს არ შეიძ-
ლება არსებობდეს კონფრონტაცი-
ული გარესაპარლამენტო ოპოზი-

ცია. ყველანი ოპოზიციისაში უნდა
ჩავუდგეთ დიდმპყრობლორ ძალე-
ბსა და მათი ნების აღმსრულებ-
ლებს, რათა თითოეულმა ჩვენთა-
განმა თავისი მოკრძალებული-
წვლილი შეიტანოს საქართველოს
დამოუკიდებელი სახელმწიფოს
აღდგენაში.
მწუხამ და მჯერა, რომ ასე იქ-
ნება.
მიიღეთ ჩემი პატივისცემა.
ირაკლი უნგვალია,
საქართველოს რესპუბლიკურ-
ფედერალური პარტიის თავ-
მჯდომარე.

სალოგოზო ვერელო-ვერელო-ვერელო-ვერელო

საქართველოში ეროვნული კო-
ნგრესისა და უზენაესი საბჭოს არ-
ჩევნების წარმატებით ჩატარების
შესაძლებლობა ძალიან ბევრს აწუხებს
ამ ორი ორგანოს ურთიერთდამო-
კიდებულებას საკითხი. მიუხედავ-
ად იმისა, რომ საქართველოს
ეროვნულ კონგრესს ამ საკითხზე
ოფიციალური განცხადება ვერ არ
გაუკეთებია, გამოკვეთილია კონგ-
რესის პრინციპული საბჭოთა სტრუქ-
ტურასთან მიმართებით: ეროვნულ-
ი კონგრესი უზენაეს საბჭოს
თვითმმართველობის არ დაუპირისპირ-
დება, დაპირისპირება მოხდება
მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ:
1. უზენაესი საბჭო დააპირებს
ახალ „სამოქალაქო“ ხელშეკრუ-
ლებას ხელისმომწერას;
2. მოახდინს „დამოუკიდებლო-
ბის“ დეკლარირებას. (დეკლარირე-
ბას ის მიზანიც შეიძლება გაიჩ-
ნდეს, რომ კრემლის საბაზისო ნა-
ნიჭებით იქნას შემდეგ საკუთარი
წარმომადგენლობა გამართლებული);
3. განახორციელებს ტერორს,
რეპრესიებს, დაუპირისპირდეს
ეროვნულ კონგრესს, მთელ ერო-
ვნულ მოძრაობას;

4. არ იბრძოლებს დეოკრაცი-
ისათვის;
5. განახორციელებს ანტიდემო-
კრატიულ კურსს, დაუპირისპირდ-
ება საქართველოს, ქართველი ერის
ინტერესებს.
იმ შემთხვევაში, თუ უზენაესი
საბჭო, მიუხედავად მისი ოფიცია-
ლური სტატუსისა (სწორედ, რის
გამოცემა შეუძლებელი ამ საბჭოთა
ორგანოს პარლამენტად აღქმა ოკ-
უპაციის პირობებში), შეძლებს
ქართველი ერის ინტერესების და-
ცვას; დემოკრატიული პოლიტიკის
გატარებასა და კონგრესთან თაბა-
მშრომლობას, ორმად ვარ დარწ-
მუნებული, საქართველოს ეროვნ-
ული კონგრესი ადგილობრივი
თვითმმართველობის ამ ორგანოს-
თან დაამყარებს საქმიან ურთიე-
რობას და საჭიროების შემთხვე-
ვაში დაეხმარება კიდევ უზენაეს
საბჭოს ქართველი ერის ინტერე-
სებიდან გამომდინარე.
პიოტრ ბანტუჩია,
ეროვნული კონგრესის წევრი,
იღბ.ს თავმჯდომარე.

სალოგოზო ვერელო-ვერელო-ვერელო-ვერელო

განვიღო კვირა დღეს საქარ-
თველოში გაიმართა ხელმეორე კენ-
ქისყრა და მისი უზენაესი საბჭოს
დეპუტატთა ორი კვირის წინათ
გამართული არჩევნების მეორე
ტური. წვიამ, რომელიც მთელ
დღეს ქინძლავდა თბილისში, და
თოვლამ, რომელიც მოულოდნე-
ლად მოვიდა რესპუბლიკის ბევრ
რაიონში, ვერ შეინელა საქართვე-
ლოს ახალ პარლამენტში ადგილე-
ბისათვის პოლიტიკური ძალების
წინასაარჩევნო ბრძოლა. წინასწარ
მოწინააღმდეგებით, ორ საარჩევნო
ოლქში არჩევნები კვლავ არ გა-
მართულა. როგორც ცენტრალურ
საარჩევნო კომისიაში გვაცნობეს,
ამჯერდაც არჩევნები მიმდინარე-
ობდა ორგანიზებულად, მშვიდად,
კანონის შესაბამისად. რაც შეეხება
მის შედეგებს, ისინი კვლავარებით
ზუსტდება და ცნობილი გახდება
საქართველოს უზენაესი საბჭოს
პირველი სესიის გახსნამდე, რომე-
ლიც 14 ნოემბერს არის მოწვეული.
საინფორმაციო სააგენტო
„საქართველო“

სალოგოზო ვერელო-ვერელო-ვერელო-ვერელო

ქვირფახო მეთხველებო, მართალია დღევანდელი ჩვენი ცხოვრება
პოლიტიკური კატაკლიზმებითაა სავსე, ჩვენ ყველას გვაწუხებს ჩვენი
წევითი. ხილუბი, მაგრამ ხულიერი ხილარბე უფრო დიდი ხილუ-
ბირე იქნებოდა ერისა, მადლობა დემოტს, რომ ამ მხრივ ჭეჭერობით
ხავანჯავო არადერი ვკვირს — ქართული კულტურა კვლავ ანციფერებს
და აღადგინოვანებს მხილდობს და ამ კულტურას უნდა მოვუფრობილ-
დეთ, უნდა დავიცვათ და განვავითაროთ.
ქართული კულტურის პრიმაჯანდის საქმეს ემხანურება ვაზეთი „ე-
გასი“, რომელიც მართალია, ჭეჭერობით ჩვენს ვაზეთთან ერთად
გამოადის, მაგრამ ახალი წლიდან იგი დამოუკიდებლად გამოვა და ცხა-
დაია, ხელმწიფრებიც მიიღებენ. მისი წლიური დირებულებაა 12 მან.
ბაზეთ „ეგასის“ ინფრმსია 86119.
გამომცემთა „ეგასი“.

საქართველოში შექმნილია მძი-
მე ეკონომიკურმა მდგომარეობამ
უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინა
რესპუბლიკის მთსახლეობის სა-
სურსათო და არასასურსათო საქო-
ნლით მომარაგებაზე. საეკონომიკურ
ში შეიქმნა აუცილად, მკვეთრად
შემცირდა საქონლის ფაქტობრივი
მარაგი. მდგომარეობას კიდევ მე-

ტად ართულებს ისიც, რომ მეზო-
ბელი რესპუბლიკებიდან შემოსულ
პირებს საქართველოდან მისობრი-
ვად გააქვთ სხვადასხვა მოხმარების
საქონელი.
შექმნილი მდგომარეობის ნორ-
მალისაკენ მიზნით, საქართველოს
მინისტრთა საბჭომ დასახა დროე-
ბითი ღონისძიებანი, კერძოდ —

12 ნოემბრიდან რესპუბლიკის სა-
ვაქრო ქსელში ყველა დასახლე-
ობის სასურსათო და სამრეწველო
საქონელი გაიყიდება მხოლოდ რე-
სპუბლიკის მოსახლეობაზე პასპო-
რტის ან პირადობის დამადასტუ-
რებელი დოკუმენტის წარდგენით.
საინფორმაციო სააგენტო
„საქართველო“

საქართველოში შექმნილია მძი-
მე ეკონომიკურმა მდგომარეობამ
უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინა
რესპუბლიკის მთსახლეობის სა-
სურსათო და არასასურსათო საქო-
ნლით მომარაგებაზე. საეკონომიკურ
ში შეიქმნა აუცილად, მკვეთრად
შემცირდა საქონლის ფაქტობრივი
მარაგი. მდგომარეობას კიდევ მე-

სალოგოზო ვერელო-ვერელო-ვერელო-ვერელო

საქართველოში შექმნილია მძი-
მე ეკონომიკურმა მდგომარეობამ
უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინა
რესპუბლიკის მთსახლეობის სა-
სურსათო და არასასურსათო საქო-
ნლით მომარაგებაზე. საეკონომიკურ
ში შეიქმნა აუცილად, მკვეთრად
შემცირდა საქონლის ფაქტობრივი
მარაგი. მდგომარეობას კიდევ მე-

პირველი პრაგმატიკული შესახებ

ზვიად

გამსახურება

საპარტიველოს ჰელსინკის კავშირისა და წმინდა ილია მართლის საზოგადოების თავმჯდომარე, საარქივო ბლოკი „მრგვალი მაგიდა — თავისუფალი საქართველო“.

არჩევნებით ძირითადად გამოყოფილი ვარ. უნდა ითქვას, რომ უწინარეს ყოვლისა, გავგახარა ჩვენი ერის ასეთმა გამოღვივებამ, ასეთმა პოლიტიკურმა სიმწიფემ და დარაზმულობამ. მაგრამ ამავე დროს ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ ჩვენი მოწინააღმდეგეები მიმართავდნენ ყოველ უღირს ხერხებს, უხეშად არღვევდნენ და ახლაც არღვევენ კანონს. ყოველნაირად ცდილობდნენ ხელოვნური ზემოქმედება მოეხდინათ არჩევნებზე, ამოიხდინათ არაქართული მოსახლეობას „მრგვალი მაგიდა“ და ამას ჩადიოდნენ არა მარტო კომუნისტები, არამედ სხვა ბლოკების წარმომადგენლებიც, რომლებიც ხალხში დადიოდნენ და ავრცელებდნენ ხმას, თითქმის 11 ნოემბრის არჩევნებთან დაკავშირებით შეთანხმებული იყვნენ „მრგვალ მაგიდასთან“ და პირადად ჩემთან, რათა ჩვენ ისინი გავგეყვანა პარლამენტში. ეწეოდნენ ასეთ დეზინფორმაციას, რომ ჩვენ მეგობრები და მოკავშირეები ვართ. ხოლო არაქართველ მოსახლეობაში ავრცელებდნენ ხმებს, რომ „მრგვალი მაგიდა“ გაასახლებდა მათ საქართველოდან, მოუწყობდა გენოციდს და სხვა. აი, ასეთი ორპირობა ახა-

სიათებდა სამწუხაროდ ზოგიერთს და ეს ძალიან გვაწუხებს ჩვენ, იმიტომ რომ მომავალში ამ აღმამიანებთან ჩვენ გვექნება თანამშრომლობა ან თუ იმ ფორმით და წინასწარ ამ ფაქტების გამო, ერთგვარად გულგატეხილი ვართ.

რაც შეეხება გამარჯვებას პირველ ეტაპზე, მას საბოლოოდ მაინც არ ვთვლით. საბოლოო იქნება თუ ადგილების ორ მესამედს ჩვენ მოვიპოვებთ. იმიტომ, რომ მომავალში ჩვენ მოგველას დიდი ბრძოლები, ცენტრთან დიდი დაპირისპირება და თუ პარლამენტში არ იქნა ერთიანობა, საეჭვოა, რომ რეალურ წარმატებას მივაღწიოთ. უნდა მოხდეს არსებული კონსტიტუციის დემონტაჟი, თანდათანობით უნდა შეიქმნას გარდამავალი ეტაპის ძირითადი კანონი, უნდა დაეწესოს პარლამენტის საბჭოური კონსტიტუციის და ცენტრის კონსტიტუციური ავრცისა. ამისათვის კი საჭიროა ძალთა დიდი კონსოლიდაცია და დიდი უმრავლესობის მოპოვება „მრგვალი მაგიდასთან“. ამიტომ ჩვენ არავისთან არავითარი შეთანხმება არ გვქონია, არავითარი კომპრომისზე არ მივდივართ და საქართველოს საკეთილდღეოდ ვიბრძობთ გადამწყვეტი უპირატესობის მოსაპოვებლად.

არჩევნების შემდეგ შეიძლება მოხდეს გადასინჯვა იმ დარღვევებისა, რომელთაც ზოგიერთ ოლქში ჰქონდა ადგილი. და თუ ეს დადასტურდება, იქ ხელახალი არჩევნები ჩატარდება. ასე მაგალითად, დიდი დარღვევებით ჩატარდა არჩევნები წალკაში, გარდაბანში, ხოში, თბილისის ზოგიერთ ოლქებში. სამწუხაროდ, კომუნისტი ყველაზე კომუნისტია. ზოგიერთი ბლოკი, ნებისა თუ უხეშობით, გვეწინააღმდეგებოდა ჩვენ და ამით კომპარტიის წისკილზე ასხამდნენ წყალს. ჩვენს წინააღმდეგ მოქმედებდნენ დაახლოებით ერთი და იგივე ტაქტიკით.

სესიის თაობაზეც მოგახსენებთ. სესია მიმდებარეობდა, დღის წესრიგი მზად არის. იქნება გარკვეული დადგენილებები კონსტიტუციაში შესწორებებთან დაკავშირებით; რომ შევიშუშოთ გარდამავალი ეტაპის ძირითადი კანონი. ეს იქნება სესიის მთავარი მიზანი, მეორე იქნება პარლამენტის თავმჯდომარისა და მისი მოადგილეების არჩევა, ახალი მთავრობის შედგენა... სესია გაგრძელდება ორ დღეს. იქნება პირდაპირი ტრანსლაცია.

პირველ მოძრაობაში 1971 წლიდან ვარ. უხმაუროდ ვაკეთებ იმას, რაც შემიძლია. ამ ხნის განმავლობაში იყო სიხარულის წუთები, თუმცა ვაჭირვება უარობდა. ამ შემოდგომაზე პირადად მე ორჯერ ჯავსარე.

პირველად მაშინ, როდესაც კონგრესი აირჩიეს — მიუთმეტეს, რომ მისი არ მქამდა და არც მჭამს, მაგრამ იქ ხომ ჩემი ძმები და დები არიან, რომლებმაც ეროვნულ მოძრაობაში უდიდესი ტანჯვა, ტყვეობა გადაიტანეს, ფანტატიკურად უყვართ სამშობლო და უნდათ მისი თავისუფლება. ეს იყო მიზეზი, რომ 28 სექტემბერს მე ხმა მივეცი კონგრესს. მეორედ — 28 ოქტომბერს, ამ დღის შედეგებით გავიხარე ყველაზე მეტად. რა ვუყვით, თუ ამჯერად ჩვენი კავშირის წევრები პარლამენტში ვერ მოვხვდით. არ გვწყენია, რადგან ახლა თუ არა, მომავალში აუცილებლად მოვხვდებით. მთავარია ის, რომ ქართულმა ერმა გაიმარჯვა! ორნად ვარ დარწმუნებული, რომ პარლამენტარები და კონგრესმენები აუცილებლად გამოიხატავენ სურბო ენას და გაერთიანდებიან. ამას უნდა მოჰყვეს საქართველოს ნაწარმი თავისუფლება. ჩვენი ვალია ყველაფერი გავაკეთოთ ეროვნული ბრწყინვალე მა-

მოსალოცია, რომ ხალხმა გამოხატა თავისი ნება, არც მეორეა და არც შეუშინდა არსებულ ხელისუფლებას, ხმა მისცა ოპოზიციას, ცალსახად თქვა, რომ საქართველოს დამოუკიდებლობა უნდა.

ზღაპარით გვეჩვენება, რომ გვყავს სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანო, რომელიც პირდაპირ ამბობს, რომ საქართველოს ყოფნა საბჭოთა კავშირის შემადგენლობაში იძულებითია და ამას რაც შეიძლება მალე უნდა დაეცვას წერტილი.

მინდა ხაზი გავუსვა იმას, რომ ეროვნული უზენაესი საბჭოს შექმნა მხოლოდ ერთი ნაბიჯია ნამდვილი გამარჯვების გზაზე. საქართველოს წინ ბრძოლისა და განსაცდელის ხანგრძლივი პერიოდია, მაგრამ ახლა ჩვენზე აღარაა დამოკიდებული ბრძოლა ვიჩიოთ თუ შევიდეთ. თუ არ ვიბრძოლოთ, დაღუპვა გარანტირებული გვაქვს. ახალი უზენაესი საბჭოს ამოცანები ძალზე ძნელი იქნება. ვერ ვიტყვი, რომ არსებული შემადგენლობით ეს საბჭო თავს გაართმევს ამ ამოცანებს. დემოკრატია უნდა იქონიებოდეს, რომ პარლამენტი თავისი მოწოდებების სიბაძლზე აღმოჩნდება.

არჩევნებში მთავარი ამომრჩეველია. ჩვენმა ამომრჩეველმა ერთი დიდი ნაბიჯი გადადგა — მან ოფი-

როინ

ლიპარბოიანი

სრულიად საქართველოს მრეწველობისა და სავაჭრო-საბაზრის თავმჯდომარე

ლებს კონსოლიდაციისათვის. ... კიდევ ერთხელ მინდა ჩემს საყვარელ ერს მივულოცო პირველი მრავალპარტიული, დემოკრატიული არასაბჭოური არჩევნების წარმატებით ჩატარება საქართველოში.

ნოდარ ნათაქი

სახალხო ფრონტის თავმჯდომარე

ციალური ხელისუფლებას ოპოზიცია არჩია. ნუ მოვეცილებთ მის მეტმეტად მაკარად და ნუ მოვთხოვთ რომ დღესვე მეორე ნაბიჯი გადაიდგას, ისწავლოს ოპოზიციური პარტიებისა და დაჯგუფების გარჩევა, მათი პროგრამის შეჯერება, ეფექტურ წინადადებებს უკან რეალური პერსპექტივების განჭვრეტა. საქართველო უნდა იყოს თავისუფალი და იქნება კიდევ თავისუფალი, მაგრამ ჩვენი არა გვაქვს უფლება ამ გზაზე თუნდაც

დაც უთუოდ უდიდესი გამარჯვება ჩვენი ერის, ეროვნული მოძრაობის. აქვე მინდა გავიხსენო სულმნაივი მერაბ კოსტავას სიტყვები: „მთავარია გვიყვარდეს ეროვნული მოძრაობა და არა ჩვენი თავი ეროვნულ მოძრაობაში“. ამ დღეებით მოქმედებს სრულიად საქართველოს მიწათმოქმედთა კავშირი და ეს კიდევ დაადასტურა ამ არჩევნებში, სადაც ჩვენ რაც შეგვეძლო ყველაფერი გავაკეთეთ ეროვნული მოძრაობის გასამარჯვებლად და ასე იქნება მომავალშიც. ქართველ ხალხს მოეწონებოდა რომ მხარე დაუდგას ახლად არჩეულ პარლამენტს და მთელი თავისი ენერჯია მოახმაროს პარლამენტის წარმატებით მუშაობის მეტად კეთილშობილურ და საქართველოს მომავლისათვის ყველაზე პასუხსავებ საქმეს. მეტერი ბევრი გვყავს, კიდევ უფრო ბევრი გვეყოლება, მოსალოდნელია პროვოკაციები, საბოტაჟი, ამას ჩვენ დავძლევათ მხოლოდ და მხოლოდ გაერთიანებით, თანადგონითა და ურთიერთისყვარულობით, უნდა დავეიწყოთ უმნიშვნელო წყენაც კი, დაძალოთ პირადი და პარტიული ამბიციები, რამეთუ საქმე ეხება ჩვენი ერის 200-წლიანი მიზნობისაგან განთავისუფლებას.

ერთხელ წავიცდეს ფეხი, ერთი შეიკლავს დავუშვავ.

პირველყოფილსა მინდა ვისუტვო, რომ ამომრჩეველმა ისწავლოს პოლიტიკური პარტიებისაგან ანგარიშის მოთხოვნა: გუშინ, რომ ამას და ამას მეუბნებოდით, ძმებო, დღეს სხვას რატომ მეუბნებითო. ამომრჩეველს უნდა შეეძლოს თქმა — ჩემი საყვარელი ლიდერი ამა და ამ ნაბიჯს ამიტომ და ამიტომ დავამსო; და არა მარტო ამის თქმა — მაშასადამე ამ ნაბიჯს თავისი საფუძველიც ჰქონიაო. დასასრულ, შემიძლია გითხრათ, რომ ჩემი აზრით, ჩვენი პოლიტიკური განვითარება სწრაფი ტემპით წავა წინ. ამომრჩეველი ბევრს რასმე ისწავლის უზენაესი საბჭოს შემოღებაზე თვლის დადგენებით და უზენაესი საბჭო ბევრს რასმე ისწავლის ამომრჩეველის კრიტიკული დამოკიდებულებით.

მაინც ხაზი მინდა გავუსვა იმას, რომ ამომრჩეველს უზენაესი საბჭოს ერთადერთი პარტნიერი არ არის და ვერც იქნება. მისი პარტნიერი ამ მხელსა და სახიფათო თამაშში იქნება მსოფლიო — მეტირც და მოყვარეც, ერთი სიტყვით, გარე სამყარო, და არა მხოლოდ საქართველო.

ვუსურვებთ უზენაეს საბჭოს, რომ იმ სამშინო გამარჯვებას, რომელიც მოიპოვა, მიღარ საჯარო გამარჯვებები მოაყოლოს.

ზვიად შანიანი

მრეწველობის სპეციალისტი „თავისუფლება“

ვერ მოახერხეს, საერთო ენის გამოხატვა და გაერთიანება ერთიან საარჩევნო ბლოკად. უნდა ვალია, რომ მრავალი ჩვენთაგანისათვის ეს გაკეთილი, საკმაოდ მწარე გამოდგა. ხშირად გვეკითხებიან, აპირებთ თუ არა ჩვენი ბლოკი („თავისუფლება“), ვახდეს პარლამენტს გარე ოპოზიცია. ოპოზიციონერობა არ

შეიძლება იყოს თვითმიზანი სერიოზული პოლიტიკოსისათვის. დღეს ჩვენი მთავარი განწყობილებაა — ყველა შესაძლებლობა მოვახმაროთ საქართველოში ახალი სიკაცხლის უნარიანი სტრუქტურების ჩამოყალიბებას, ვითანამშრომლოთ ყველა კონსტრუქციულ ძალეებთან. პირველ რიგში, საქართველოს ახალ პარლამენტთან.

რაც შეეხება საკუთრივ მწვალებს. რასაკვირველია, მეტად დასაინანია, რომ დღესათვის არ გვეყოლება საკუთარი წარმომადგენლობა საქართველოს უზენაესი საკრებულოში. ეს უეჭველად შეგვიქნის გარკვეულ პრობლემებს. მაგრამ მწვალებისათვის, ყველა შენიშვნაში, უნდა დიდი მნიშვნელობა აქვს პარლამენტს გარე საქმიანობას, რომელსაც კვლავინდებურად ვავაგრძელებთ. ახალი გამოცდილება, რომელიც შევიძინეთ არჩევნების პერიოდში, უაღრესად მნიშვნელოვანი იქნება ჩვენი შემდგომი განვითარებისათვის.

დასასრულ, მინდა მივულოცო გამარჯვებულს ის ნრობა და ტვირთი, რომელიც მან მიიღო საქართველოს მოსახლეობისაგან. ამჟამად ყველაზე მნიშვნელოვანია ყველა ვივარძლოთ პასუხისმგებლობა — ვინც პარლამენტში შევიდა და ვინც დარჩა პარლამენტს გარეთ. ყველამ უნდა ვიპოვოთ საკუთარი ადგილი.

დავით ზოდელაძე

საპარტიველოს პრეზიდენტი, საარქივო ბლოკი „ბან-თავისუფლება და ეკონომიკური აღორძინება“.

რალა თქმა უნდა, ჩატარებული პირველი მრავალპარტიული არჩევნები ქართველი ერის დიდი გამარჯვებაა, მიმართა, რომ პარლამენტში პოლიტორგანიზაციათა უფრო ფართო ხვეჭტი უნდა ყოფილიყო წარმოდგენილი — შემაგრევენებისა და შემარცხენების

გარდა, ასე ვთქვათ, ცენტრისტიკიც.

არჩევნებში ჩვენ თავს არავითარ შემთხვევაში დამარცხებულად არ ვთვლით: მკვეთრად გიზარდა შედარებით ახალგაზრდა პოლიტიკური ორგანიზაციის რეიტინგი, მოვიპოვეთ 40 ათასამდე ხმა, ზოგიერთ რაიონში ხმათა რაოდენობით მეორე-მესამე ადგილზეც კი აღმოჩნდით. და, რაც მთავარია, პარლამენტში მივიღეთ ადგილი.

სამომავლოდ გადაწყვეტილი გვაქვს, ძირითადი რგოლის შენარჩუნებით კიდევ უფრო განვამტკიცოთ ჩვენი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ბლოკი, რომელიც აუცილებლად მხარში ამოუდგება ახალ უზენაეს საბჭოს ერისათვის საჭირო ყველა საკითხის გადაწყვეტაში.

„განთავისუფლება და ეკონომიკური აღორძინება“ ყოველთვის დარჩება თავისი პრინციპების ერთგული — საქართველოს დამოუკიდებლობის, დემოკრატიზაციის, ცივილიზირებულის. ეკონომიკის, მრეწველთა, მშენებელთა, კოოპერატორთა, კომერციისა და ბიზნესის სფეროს წარმომადგენელთა პოზიციებისა და ინტერესების დამცველი.

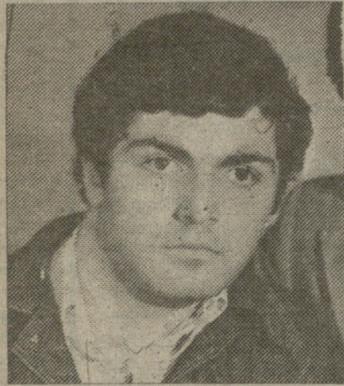
— ჩაბი დრმა რწმენით, 28 ოქტომბერი საქართველოს ისტორიაში ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი დღე არის. ქართველ ერს პირველად შეეცა საშუალება თავისუფლად გამოეხატა დამოკიდებულება იმ რეჟიმისადმი, რომელიც გამეფებული იყო საქართველოში უკანასკნელი 73 წლის განმავლობაში და მან საუკუნით ცალსახად გააყეთა თავისი არჩევანი.

არჩევნების შედეგები მრავლისათვის საკმაოდ მოულოდნელი აღმოჩნდა. მოულოდნელი აღმოჩნდა არა ის, რომ ხალხს მოეზნა და კომუნისტური დიქტატურა, არამედ ის, რომ პარლამენტში ვერ მოხვდა ვერც ერთი ოპოზიციური გაერთიანება „მრგვალი მაგიდას“ გარდა. ამ ფაქტმა დაადასტურა, რომ მოსახლეობის ცნობიერებაში არასოდეს არ არსებობდა პარტიანობა ის აურაცხელი რაოდენობა, რაც მოქმედებდა უკანასკნელ ხანს საქართველოში. ხალხისათვის არსებობდა ორად-ორი ძალა: კომუნისტები და ოპოზიცია. უკანასკნელი გაიგივებული უნდა ყოფილიყო რომელიმე ერთ საარჩევნო ბლოკთან და გაიგივებული იქნა კიდევც. საქმებით ბუნებრივად, „მრგვალი მაგიდასთან“. ამით ხალხმა საკვლავ მარტივად გამოასწორა შეცდომა, რომელიც დაშვებულ იქნა ოპოზიციურ ძალათა წარმომადგენლებში მთერ, როდესაც მათ

თავისუფლება

ზაზა სისარულიძე

საპარტიო პოლიტიკური კონგრესის წევრი, სრულიად საქართველოს კავშირის (ინვალიდთა ასოციაციის) პრეზიდენტი

ნაბარდა მრავალპარტიული არჩევნები — უაღრესად მნიშვნელოვანი პოლიტიკური აქტია. მსგავსი რამ ჩვენს ისტორიაში დემოკრატიული საქართველოს მერე არ ყოფილა. ამომრჩეველმა ხმა მისცა საქართველოს თავისუფლებასა და დამოუკიდებლობას. შეიცვალა ხელისუფლება — კომუნისტების ნაცვლად მის სათავეში მოვიდა ეროვნული მოძრაობა ბლოკ „მრავალი მიგონა“ — თავისუფალი საქართველოს“ სახით. ერთგვარად გულდასაწყვეტია, რომ ჩვენი წარმომადგენლები აქლად არჩეულ უზენაეს საბჭოში ჯერჯერობით არ არიან. ეს მაშინ, როცა თითქმის 2 წლის განმავლობაში ვამზადდებდით ამ არჩევნებს, თავდაცვებში ვმზადდებდით, ვამუშავებდით პროექტებს, საკანონმდებლო აქტებს, მოდელებს ცხოვრების პრაქტიკულად ყველა სფეროში.

ალბათ გახსოვთ, არჩევნების დასაწყისში გამოვედით ლოზუნგით — „ყველანი უმცირესობაში“, რაც ნიშნავდა არა მხოლოდ იმას, რომ ყველა პარტიასა და ბლოკს მოვეუწოდებდით ებრძოლათ ხმების მოპოვებისათვის (არა ერთმანეთის ლანძღვითა და განქიქებით), არამედ საკუთარი პოზიციური პრო-

უპირველად ყოვლისა, მსურს, მთელი სულით და გულით მივესალმო და წარმატება ვუსურვო ახლად არჩეულ დეპუტატებს თავის მომავალ ურთულეს საქმიანობაში ჩვენი ერისა და ქვეყნის საკეთილდღეოდ!

რაც შეეხება არჩევნების შედეგების შეფასებას ვფიქრობ, რომ ერთი რამ უკვე ცხადია: ახალმა ძალამ გაიმარჯვა, რამაც დადებითად უნდა იმოქმედოს ჩვენს მომავალ სეგბედზე.

თუკი ეროვნული კონგრესი და უზენაესი საბჭო გამონახავენ ურთიერთთანამშრომლობის გზებს, მაშინ 28 ოქტომბრის არჩევანი სწავსებით გამართლებული იქნება.

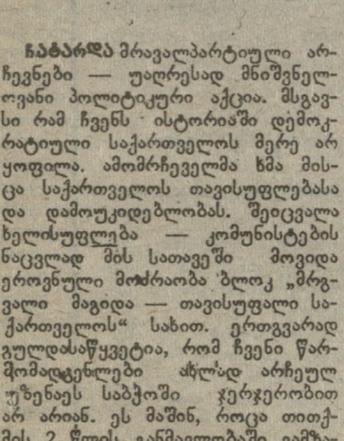
რასაკვირველია, გულდასაწყვეტია, რომ არაერთ პარტიულ ღირსეულ პიროვნებას ვერ ვხედავთ უზენაეს საბჭოს შემადგენლობაში,

მაგრამ ჩვენ ყველამ ერთად უნდა ვეცადოთ, ხელი შევეწყუოთ ახლად არჩეულ დეპუტატებს ამა თუ იმ პრობლემის გადაჭრისას.

იმედი მაქვს, უზენაესი საბჭო განსაკუთრებულ ყურადღებას დაუთმობს სოციალურად ნაკლებ უზრუნველყოფილ ადამიანთა — ინვალიდთა, ობოლთა, მარტოხელთა, ხანდაზმულთა, რეპრესირებულთა — პრობლემათა მოგვარებას, გამოაცხადებს მსჯავრდებულთა საყოველთაო რესპუბლიკურ ამნისტიასა და მისთ.

ასე იქნება თუ ისე, მე მაინც მშვიდად ვარ, მწამს, რომ ღვთის მშობლის წილხვედრ ქვეყანას უზენაესი არ გასწირავს და მალე მიანიჭებს ჭეშმარიტ თავისუფლებას!

ღმერთი იყოს ჩვენი მფარველი!

რეზო პაპიშვილი
„დას“-ის თავმჯდომარე (საარჩევნო ბლოკი „თავისუფლება“)

გრამების წარმოჩინებას, ამასთანავე, ვითვალისწინებდით იმასაც,

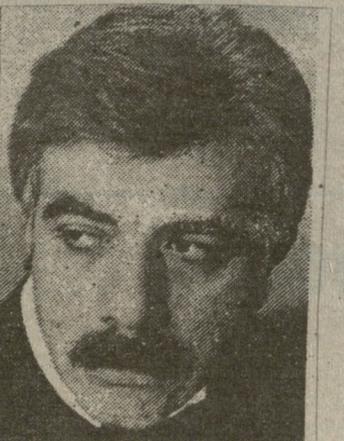
მს არჩევნები, რა თქმა უნდა, არ იყო ტრადიციული მრავალპარტიული დემოკრატიის ნიმუში, რაც შეუძლებელიცაა დღევანდელ პირობებში. მაგრამ ის, რაც მოხდა, სავსებით ნათლად და გარკვევით ასახავს ქართველი ერის დამოკიდებულებას იმ იდეისადმი, რომლითაც მას ძალით ჰკვეთავდნენ მრავალი ათეული წლის მანძილზე.

ცხადია, გახდა, რომ კომუნისტურმა უარყოფითმა მრავალპარტიული დემოკრატიის ნიმუში, რომელიც მიიღო ხმების გარკვეული რაოდენობა, ესეც ფანტაზიური იყო, რადგან მას ჯერ კიდევ ჰყავს მხარდამჭერნი — ზოგი შიშის, ზოგი მომავლისადმი უნდობლობის, ზოგიც იმის გამო, რომ ვერ შეგუებია დემოკრატიის პრინციპებს.

გამარჯვებით კი გაიმარჯვა მძლავრმა ოპოზიციამ, რომელიც აშკარად გამოხატავდა და გამოხატავს ქართველი ერის დამოკიდებულებას კომუნისტურ და კომპარტიზმადმი.

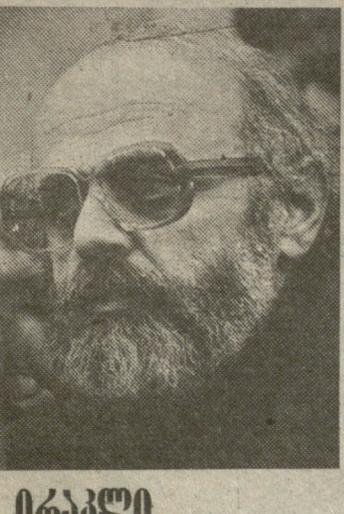
ჩვენმა ბლოკმა „თავისუფლება“ არჩევნების პირველ ტურში ვგრტა ვერ დაგვაროვ. ვფიქრობ, მეორე ტური მოგვცემს იმის შესაძლებლობას, რომ რამდენიმე ჩვენი წარმომადგენელი მაინც შევიდეს მომავალ უზენაეს საბჭოში, რომლისადმი დამოკიდებულებაც აქედანვე გამოკვეთილი და განსაზღვრული გვაქვს — ახლა არ არის კონფორტაციის დრო. ჯერჯერობით ჩვენ არა ვართ ისეთ

ჩვენმა ბლოკმა „თავისუფლება“ არჩევნების პირველ ტურში ვგრტა ვერ დაგვაროვ. ვფიქრობ, მეორე ტური მოგვცემს იმის შესაძლებლობას, რომ რამდენიმე ჩვენი წარმომადგენელი მაინც შევიდეს მომავალ უზენაეს საბჭოში, რომლისადმი დამოკიდებულებაც აქედანვე გამოკვეთილი და განსაზღვრული გვაქვს — ახლა არ არის კონფორტაციის დრო. ჯერჯერობით ჩვენ არა ვართ ისეთ

ირაკლი უნგვალია
რეპრეზენტანტი

ჩვენმა ბლოკმა „თავისუფლება“ არჩევნების პირველ ტურში ვგრტა ვერ დაგვაროვ. ვფიქრობ, მეორე ტური მოგვცემს იმის შესაძლებლობას, რომ რამდენიმე ჩვენი წარმომადგენელი მაინც შევიდეს მომავალ უზენაეს საბჭოში, რომლისადმი დამოკიდებულებაც აქედანვე გამოკვეთილი და განსაზღვრული გვაქვს — ახლა არ არის კონფორტაციის დრო. ჯერჯერობით ჩვენ არა ვართ ისეთ

ჩვენმა ბლოკმა „თავისუფლება“ არჩევნების პირველ ტურში ვგრტა ვერ დაგვაროვ. ვფიქრობ, მეორე ტური მოგვცემს იმის შესაძლებლობას, რომ რამდენიმე ჩვენი წარმომადგენელი მაინც შევიდეს მომავალ უზენაეს საბჭოში, რომლისადმი დამოკიდებულებაც აქედანვე გამოკვეთილი და განსაზღვრული გვაქვს — ახლა არ არის კონფორტაციის დრო. ჯერჯერობით ჩვენ არა ვართ ისეთ

რომ იმ რთულ პოლიტიკურ სიტუაციაში, რომელიც საქართველოში შეიქმნება, პოლიტიკურ პასუხისმგებლობას პრაქტიკულად მეტნაკლებად ყველა პარტია და ბლოკი გაინაწილებდა.

დღეს კი გამოდის, რომ პარლამენტში სხვაგვარი სიტუაცია შექმნილი: ძირითადი პასუხისმგებლობა დააწვეს არჩევნებში გამარჯვებულ ბლოკს, უფრო სწორად კი ერთ პიროვნებას. ეს კი არასასურველია, თუ გავითვალისწინებთ საქართველოს რთულ პოლიტიკურ ვითარებას და ჩვენს მომავალ ურთიერთობას მოსკოვთან.

ამიტომ, პარტიები, რომლებიც უზენაეს საბჭოს გარეთ დარჩნენ, კი არ უნდა გაეციონ მასთან მუშაობას, პირიქით, — ან გვერდში უნდა დაუდგნენ გამარჯვებულ ბლოკს, ან შექმნან კონსტრუქციული ოპოზიციის, რათა გაინაწილონ გამარჯვებულ ბლოკთან ერთად პოლიტიკური პასუხისმგებლობა, ყოველივე იმაზე, რაც საქართველოშია მოსალოდნელი.

მოკლედ რომ ვთქვა, დღეს ბუტყობის დრო არ არის, უზარმაზარი საქმეა გასაკეთებელი და მის განხორციელებაში ყველა ძალა უნდა იყოს ჩართული.

ჯერ კიდევ ბევრ პრობლემას შეგვიქმნიან დამოუკიდებლობისაკენ მიმავალ გზაზე. ჩვენი ბლოკის წარმომადგენლები კვლავაც გააგრძელებენ მუშაობას კომისიებში, სადაც აქამდე ვიყავით, რადგან დღეს ჩვენგან სწორედ ამას მოითხოვს ქართველი ერის ინტერესები.

ღრმად ვარ დარწმუნებული, რომ, როდესაც ერი თავად წყვეტს საკუთარ პრობლემებს, ის უფროდ მაღლწევს მიზანს. ამიტომ მომავალმა უზენაესმა საბჭომ პირველ რიგში სწორედ ის რეფორმები უნდა გაატაროს, რომლებიც დაგვეხმარება ჩვენ თავად განვსაზღვროთ ჩვენი მომავალი, ჩვენი გზა დამოუკიდებლობისაკენ.

დამოუკიდებელი სახელმწიფო პოტენციონალებით მდიდარ სახელმწიფოს ნიშნავს. ყველაგან, ნებისმიერ დარგში გვეჭირდება და ხვალ კიდევ მეტად დაგვეჭირდება პროფესიონალები, ადამიანები, რომლებიც იღვწებენ ერთი მიზნით — ყველაფერი გააკეთოს იმისათვის, რომ ქართველი ერი, საქართველო დამოკიდებულ მსოფლიო თანაარსებობაში როგორც საერთაშორისო სუვერენი, სუვერენული სახელმწიფო.

ასე რომ, წინ დიდი საქმეებია საკეთებელი და ვისაც ამ საქმეების კეთება სურს, მისთვის ყოველთვის მოიძებნება ადგილი ქართველი ერის ცხოვრებაში — როგორც პარლამენტში, ისე მის გარეთაც.

ჩვენმა ბლოკმა „თავისუფლება“ არჩევნების პირველ ტურში ვგრტა ვერ დაგვაროვ. ვფიქრობ, მეორე ტური მოგვცემს იმის შესაძლებლობას, რომ რამდენიმე ჩვენი წარმომადგენელი მაინც შევიდეს მომავალ უზენაეს საბჭოში, რომლისადმი დამოკიდებულებაც აქედანვე გამოკვეთილი და განსაზღვრული გვაქვს — ახლა არ არის კონფორტაციის დრო. ჯერჯერობით ჩვენ არა ვართ ისეთ

„ხმა“

ქალბატონებო და ბატონებო! სულ რაღაც ერთი დღე და... .. დღევანდელ „სრულიად საქართველოს“ ნებით და ხელთ არჩეული, ისტორიულად მესამე ეროვნული პარლამენტი „ჩაუჯდება“ პოლიტიკური, სამეურნეო და სულიერი მემკვიდრეობის იმ ხლოვების რღვევას, რა „მემკვიდრეობაც“ არსებული „ქართული გულუხვობით“ დაუტოვა მას არა მარტო 69-წლიანმა, არამედ მონობის, ჩვენი ეროვნული ნიჭის და ეროვნულ ძალისხმევითა 200-წლიანმა მუხანათურად ჩაკვლამ „ჩაუჯდება“, ვინაიდან იგი, ახალი ქართული პარლამენტი, არამარტო თვითონაა მონაპოვარი და მემკვიდრე ქართველი ხალხის კიდევ ერთი (იმედია საბოლოო!), ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობისა...

იგი არამარტო მემკვიდრეა საქართველოს მრავალათასწლოვანი სულიერი მისისისა, რომელიც მისისის ჩვენს გონებაში კვლავაც გაცოცხლებს შევეძლო მხოლოდ ამ მოძრაობის ჭეშმარიტ ლიდერს და მან, ამ ლიდერმა, იგი აღვივალა ეროვნული ინტელექტის ღირსეული შემართებით და სიკისკასით! მეტიც: ჩვენი ახალი ეროვნული პარლამენტი, აგრეთვე, ღირსეული მემკვიდრე უნდა გახდეს ქართველი ერის ასევე მრავალათასწლოვანი პოლიტიკური ღირსებათა და მონაპოვართა, რომელთაც აგერ 200 წელია ხან მზაკრული და ხანაც უხეში სირველით ისევ და ისევ ჩქმალავენ და აუფასურებენ მთელი მსოფლიოს თვალსა და გონებაში!

გავისვენოთ: რად გვიღიროს თუნდაც ის „მეგობრულ-აგრესიული“ წამოყვედრება, რის შესახებაც მთელი ერის და მთელი მსოფლიოს გასაგონად მიახალა ჩვენს დეპუტატებს რუსული იმპერიის პრეზიდენტმა სახვითა სახალხო დეპუტატების მეორე ყრილობაზეც უუსტად ერთი წლის წინათ?! — რის ერთი და რას უწუნებთ რუს ერსო?! ვან თქვენ არ იყავით, ისე რომ გვეყვებოდით, არიქან, გავისენით და რუსი ხალხიც უნაგვროდ ამოვიდგათ მხარში და... არამარტო გადავარჩინათ?! (რითაც, რა თქმა უნდა, შეგვახსენა ის „საბოლოო“ და ის „ლაბრები“, 200 წელიწადი ასე უანგაროდ რომ იძირკვავდა საკუთარი ტანიდან რუსი ერი, რათა ჩვენ შევემოსეთ და ისიც, თუ რა ძვირად უჯდებოდა და უჯდება დამეუფლი ქართველების დასურება ამერიკულ-არგენტინულ-კანადური ხორბლით და ავსტრალიურ-ზელანდიურ-უნგრული ჭუკებით და ბატკნებით).

და, რაკი შევიფიქრებ მენსიერება, ბარემ ის „შეგონება“ გავისენოთ „თავისუფალი ერთა მძლე კავშირის“ — მძლავრის“ მცირე წევრთა ვასაგონად რომ ბრძანა პრეზიდენტმა, ამჯერად უკვე რუსის კავშირის სახალხო დეპუტატთა ყრილობაზე ა. წ. 23 მაისს: — რომ თურმე, მხოლოდ „როსისიანთა“ შემკრები ნიჭის (და არა „დამპყრობი გენის“) მადლითაა საბჭოეთის მცირე ერები, რომ, როგორც იქნა, გამოვიდით დიდ მსოფლიო არენაზე (განსაკუთრებით ჩვენ, 4000 წლის ჯანხრის „შემდეგ“) და, რაკი ასეა და, მსოფლიოს პოლი-

საქართველოს ეროვნული დამოუკიდებლობის პარტიის თავმჯდომარე თვალსაზრისით დაკავშირებით შევიღობის „პარტია“ აცხადებს: პოლიტიკური ოპოზიციის მოღვაწეების მიმართ პოლიტიკურ ტერორისტული მეთოდების გამოყენება ამტკიცებს, რომ ვერც ერთ დეპუტატი, რომელიც წარმოადგენს წარსულში ასეთი მეთოდებით მრავალი ტრავმატიკული რეჟიმის სარგებლობდა, მათ შორის როგორც კომუნისტური, ისე ფაშისტური. ამაში არც გორბაჩოვის რეჟიმს ჩამორჩება, რომელიც თავისი დანაშაულებრივი გეგმების განხორციელებისათვის ე. წ. კონსტრუქ-

ციული ანუ ზომიერი ოპოზიციის ძალებით სარგებლობს. მოვითხოვთ პანტურიაზე თავდასხმელებს რაც შეიძლება სწრაფად აღმოჩენასა და დასჯას. ამასთან, მშვიდობის „პარტია“ აცხადებს, რომ მის სტრუქტურაში მზად არიან მოაწყონ საპროტესტო აქტია — საბჭოთა საელჩოს ბლოკადა და სხვა, თუ ამას ქართველი მეგობრები მოითხოვენ. ძირს იმპერია! გაუმარჯოს თქვენს და ჩვენს თავისუფლებას!

ლარი სისარულიძე

ტიკური ცხოვრების „პროექტორთა“ და „ოპორტიონთა“ მუქით დაბრმავებული მაინც უკვე ვხვდებით ამ „ხმაში“ არენაზე. — მადლია — და ბარემ, ჩვენსავე ხელით მოვაყაროთ ჩვენი წილი მარტო უკეთესი უკეთეს უანგაროდ და... .. როცა შემოაკრავს ჩვენი ეროვნული პარლამენტის პირველი სხდომის „მესამე ხარი“... .. მთელი საქართველო... .. ქუდუნდ კაცნი შორის ნათესავთა ქართველთა... .. ავღვთო ფეხზე... .. და, არა მარტო დღესათვის უკვე ნობელის პრემიით მირონცხებული ჩვენი პრეზიდენტის მეგობრულ შეგონებათა პასუხად, არამედ მთელი ცივილიზებული მსოფლიოს გასაგონად და დასაზანზღ... .. ღირსეულად სახეობს სსოფლის პატივი მივაგოთ... .. ჩვენი ერის გიგანტურ ისტორიულ გზაზედ უკვდავად მოკავშირედ ნიშნავდებოდეს... .. აღმართულთ სიმხნევეთა მკლავისა და წინამძღოლობითა გონიერებისა მიერ „აღვრინათა“, „ფარნავაზიანთა“, „ბაგრატიონთა“ დიას, მივაგოთ პატივი ნიშნავდებოდეს, აღმართულთ ღვაწლთა: ფარმანთა ქველსა და გუბანკოლხისა! მირიანისა და ვახტანგისი! აშოტ დიდისა და ლეონ მეორისი! ბაგრატ დიდისა და ბაგრატ მეოთხისი! დავითისა კურაპალატისა და დავითისა აღმაშენებლისი! გიორგისა პირველისა და გიორგისა ბრწყინვალესი! ლუარსაბისა და სვიმონისი! ერეკლესი „პატარა კახისა“ და სოლომონისა „დიდისი!“ დიას, მივაგოთ უსიტყვო ხოტბა და მადლი ამით ნაღვალს, — გვირგვინდადგმულთ თამარ მეფეთა — მეფის სიბრძნითა და სათნოებით!!! ხოლო ამისა შემდგომ დავახოთ თავი წინაშე სსოფნისა მოწამე მეფეთა:

არჩილისა და ლუარსაბისა! დემეტრესი და ქეთევანისა! მივაგოთ ღირსეული მწუხარება და სინანული შორეთიდან მომხირალ და სიცოცხლეში ვერანდენილ რწმენას და უკვდავ შემართებას: ვახტანგისა მეექვსესი! გიორგისა XI-ისი! და სოლომონისა მეორესი! ... რომელთა შემდგომ, ვადიდებთ რა სულთაჩამდგმელთა და შემოქმედთა პირველი დემოკრატიული საქართველოს უბადლო კონსტიტუციისა. ...ეროვნული სულის კურთხევით და მადლიერებით მივისენიებთ რა დემოკრატიული საქართველოსთვის შეფიცულ ღირსეულ ქართულ ქაბუტთა და ქარბავთა, ქალთა და ვაჟკაცთა მიერ დანთხეულ წმინდა სისხლს...

კვლავაც შევიხოვით მფარველობა ღვთისმშობლის კალთას და მოწყალემა მამაზეციერის ნებას, დაიცვას და კვლავაც გვიმარგლოს ახალი საქართველოს ღირსეული მოღვაწენი!!! გმადლობთ! აი, ახლა კი... .. ქალბატონებო და ბატონებო... .. გონოვთ დაბრძანდეთ... .. წარსულის დიად საქართველოთა პოლიტიკური და სწოებრივი იდეალების ღირსეული მემკვიდრე და ახალი საქართველოს ფუძისჩამყრელი ახალი ეროვნული პარლამენტი იწყებს თავის პირველ სამუშაო დღეს!

ლარი სისარულიძე
10. XI. 90 წ.

მშვიდობის „პარტიის“ სახელით კორნელი კორაძე, ანანი კორაძე, პრიცა სტანდო.

ვროცდავი. პოლონეთი.

„სტალინიდან“ — „პირველ პიროვნულად“

ჩვენი გაზეთის ფურცლებზე არაერთხელ გამოქვეყნებულია კინორეჟისორ ალექსანდრე ალექსანდრის წერილები და სტატიები, გათვალისწინებულია ლეონტი მდინარის საუბარს მასთან.

— ბატონო ალექსანდრე! დამთავრდა პირველი ეროვნული ჩემპიონატი ფეხბურთში. ეს ინტერვიუც შემთხვევითი არ არის. ბოლო ათწლეულში თქვენს მიერ შექმნილმა სუბიმიმედი „ფეხბურთი“ ფილმმა; არ შეეცდებოდა თუ ვიტყვი, დიდი წეგავლენა მოახდინა ჩვენს საზოგადოებრივ აზრზე და ეს პროცესი საბოლოოდ ეროვნული ჩემპიონატი დაგვირგვინდა. კმაყოფილი ბრძანდებით, როგორც შემოქმედით?

— ადვილი და ძნელი კითხვაა ერთდროულად. მე მხატვრული ფილმების რეჟისორი ვარ, კინოსტუდია „ქართული ფილმის“ წევრი. განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ისტორიულ ფილმს ვანიჭებ. ჩემი დიპლომით „სტალინი და დიდი“ რომელიც 1971 წელს გადავიღე (რამდენი დრო გასულა!) ამ უნარს განვითარებდი. თითქმის ორი ათეული წელი მოვანდომე მხატვრული სცენარის დაწერას თბილისის ისტორიის შესახებ, რომელსაც „სინარუსის სახლი“ ვუწოდებ. გამაზღვრებელი და დამტკიცებელი სცენარი მხოლოდ წელია უცდის ეკრანისთვის, რაც შეეხება ჩემს დაინტერესებას სპორტული, კონკრეტულად საფეხბურთო თემატიკით, იგი შემთხვევითი არ განვიხილავ. ყოველ შემთხვევაში თავისი სათქმელი აქვს, და მისი რეალიზაცია სირთულეებითაა დაკავშირებული. ჩემი კარიერის დასაწყისში ასეთი სირთულე, თუ უფრო ზუსტი ვიქნები, მუხრანის, საიმპერიო ცენტრში იყო 70-იანი წლების მხატვრულ კინოში, განსაკუთრებით დამწვევი რეჟისორისათვის, პრაქტიკულად ძნელზე ძნელი იყო ეროვნული, განსაკუთრებით ისტორიული ფილმით თავისი ერის სახის ჩვენება („სინარუსის სახლი“ მიხედვით თუ ვიმსჯელებთ, ქართულ მხატვრულ კინემატოგრაფიაში დღესაც არაფერი შეცვლილა). სოციალისტური რეალიზმის პრინციპებით შექმნილი სცენარების გადაღება კი, მოგახსენებთ, ზორცას და სულსაც ვეძებს. ამიტომ, ჩემი ყუარადღება სპორტული კინომ პიუპრო. ვიმედოვნებდი, რომ ფეხბურთი ეკრანზე სწორედ ის ფენომენი იყო, რომლის მეშვეობითაც მაყურებელს საქართველოს ისტორიის მოვუთხრობდი. დიან, ისტორიას: სტალინი ჩემს ფილმში თბილისის ისტორიის ეპიკურად გახლდათ 30-80-იანი წლების პერიოდში. „გურია! გურია! გურია!“, როგორც მაყურებელმა იცის, არამარტო საფეხბურთო კლუბის ისტორიაა. „გაუმარჯოს ქართულ ფეხბურთს!“ კი, ჩვენი ერის ისტორიის ასწლოვან პერიოდს მოიცავს. რაც შეეხება ჩემს ბოლო ნამუშევრებს „გვიკრიბება თუ არა საბჭოთა კავშირის ჩემპიონატი ფეხბურთში?“ და „პირველი ეროვნული“—ეს უკვე ჩვენი ჩვენის თავისუფლებისათვის ბრძოლის რეალური ეტაპის აღმნიშვნელი ფილმებია. რა დასაძალია, მე

უწინაც და დღესაც განსაკუთრებულ უპირატესობას ვერისთვის საჭირო პოლიტიკურ ფილმს ვანიჭებ (ოღონდ უწინ „სპორტული ფილმების“ აბრა საშუალებას იძლეოდა იდეოლოგიის მკველთა ზურგს უკან დატოვებისა).

— ალბათ, ამიტომაცაა, რომ სპორტული ფილმების ციკლმა მოგახვედრათ სახელი ჩვენთანაც და საზღვარგარეთაც...

— რასაკვირველია, თქვენი განსაზღვრება „ყოველსა მოსახვედრეს“ სჯობს, მაგრამ ერთი დაზუსტებით: არც ერთი ჩემი სპორტული ფილმი ე.წ. საკავშირო ეკრანზე არ გასულა, ამიტომ „ჩვენში“ მხოლოდ საქართველოს გულისხმობს.

— ???

— განვიმარტავთ „სტალინი“, რომელიც საკავშირო ტელევიზიის უნდა „მიეღო“, თავდაპირველად „სტალინი — ოლიმპიად“ ერქვა და ოლიმპიად — 80-ის დასაწყისისთვის უნდა ჩამდგარიყო საბჭოთა „სპორტული“ ფილმების ცენზორებულ მშვიდობაში. მაგრამ, საკავშირო „თუჯის მუხლიან“ რედაქტორატს ეტყობა მზინცდამიანც არ მოეწონა „ლელო, ლელო, საქართველოს“ მსახურები და კიდევ ბევრი რამ. ერთი სიტყვით, ფილმი არ მიიღეს.

— კი მაგრამ, იგი ხომ სპორტული ფილმების მსოფლიო ენციკლოპედიაშია შეტანილი?

— აბა, რა გითხრათ...

— დანარჩენი ოთხი ნამუშევარი?

— ისინი მხოლოდ ქართული აუდიტორიისთვის იყო განსაზღვრული. ჩემი დრამატურული, მოსკოვში მათ სცენარებსაც კი არავინ წაიკითხავდა.

— შემოგედავებით. „გურია! გურია! გურია!“ ქართული დოკუმენტური კინოს 1984 წლის საუკეთესო ფილმად იქნა აღიარებული ყველა რესპუბლიკის დოკუმენტური სტუდიების ხელმძღვანელების მიერ.

— ეს თბილისში მოხდა...

— ბატონო ალექსანდრე! თუ ამავე სტილში განვაგრძობთ ინტერვიუს, მითხარით, როგორ მოხდა, რომ ქართული რესპუბლიკური ეკრანისათვის გადაღებული ფილმი „გაუმარჯოს ქართულ ფეხბურთს!“ იტალიის კინოფესტივალზე „ალმონდა“ სადაც „გრანპრი“ დაიმსახურა?

საჭირონი ვართ, ვიდრე მის ფარგლებს გარეთ. „სტალინი“ სპორტული ფილმების ციკლშია დასაძალია. „გაუმარჯოს ქართულ ფეხბურთს!“ და ისიც ჩვენთან, საქართველოშია. ჩვენი ერთი, ჩემი ფილმისათვის საკავშირო დაწერილი სიმღერა, რაც ფილმის ფინალს წარმოადგენდა, ფილმის ეკრანზე გამოსვ-

ლამდე ერთი სპორტული ტელევიზიის ავტორებმა მიითვისეს, მერე აქვე შემოგვედადგინა პრესაში და გადაცემაში „45 წუთი“, თუმცა, საგანგებო კომისიამ სიმღერა დააბრუნა და დამანაშავენი ამხილა. ბოლოს კი დღემდე ველოდებით...

მეორე ფაქტი კი იმდენად უპირველდება, რომ შეიძლება, არც კი დამიჯეროთ.

გავლენა მოახდინოს საზოგადოებრივ პარტიკულზე. ეროვნულ ჩემპიონატზე ამ პარტიკის ერთ-ერთ უმნიშვნელოვანეს მოვლენად ვთვლი. ხართ კმაყოფილი მიღწევით?

— ჩვენს გამარჯვებაში ექვე ერთი წამითაც არ შემაჯავრობა.

გნებათ მომავლის ამბავსაც ვიწინასწარმეტყველებთ: დარწმუნებული ვარ ფიფქო-უფიფქო ნამდვილი წევრები გავხდებით და ეს საქართველოს უფრო გააცნობს მსოფლიოს, ვიდრე „სტალინი“ ყველა მონაბოვარი“ ერთად აღებულა.

— ნება მომეცით, შეკითხვების დადგინებას პარტიკული შევუცვალო. ბატონო ალექსანდრე! თქვენს საქართველოს საფეხბურთო ფედერაციის ერთ-ერთი მესვეური ბრძანდებით. ამასთან დაკავშირებით რას გვეტყვოდით?

— მეც ნება მიბოძეთ ტონი შევცვალო.

ჩვენი თავისუფლების ერთი მშვენიერი ფორმათაგანი, სუვერენული საფეხბურთო სამყარო უკვე შექმნილია ჩვენ. ამით ვამაყობთ და, რაც მთავარია, არავის არ მივცემთ მისი დისკრედიტაციის, მით უფრო ჩაშლის უფლებას. მინდა, გაგახსენოთ ჩემი ფეხბურთელის იან კოცინის სიტყვები. აი, რა უპასუხა მან კორესპონდენტს, რომელმაც გაოცება გამოთქვა ჩემი სლოგანის: გუნდის მრულადი დასაჯი კარგი თამაშის გამო: „დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა ჩემთვის-სლოგანში მონაბოვარი პოლიტიკურ ცვლილებებსაც. ფეხბურთელები გახდნენ უფრო თავისუფალი, უფრო ყურადღებიანი და, რაც მთავარია, ბედნიერი. ამან ყველაფერი ჩვენზე დადებითად იმოქმედა“.

— ერთი ტრადიციული შეკითხვა. კინოში თქვენი მოღვაწეობის განმავლობაში, რომელ ფილმთან

გაქვთ დაკავშირებული ყველაზე დიდი სიხარული და ყველაზე დიდი წყენა?

— მეც ტრადიციულად ვიბასუხებ: მშობელს ყველა შვილი უყვარს. თუმცა, როდესაც შეგხვდებით ანმა კიბო — ვემაღლდებიან ეროვნული სტადიონის შუაგულში მდგარი „თავისუფლება“ იმღერა ფალიაშვილის „დასიდან“, გამოცემული, ჩემს ორნაწილიან ფილმს 50-სერიან არც ერთ შედეგზე არ გავცვლიდი.

რაც შეეხება წყენას, „დავივიწყეთ, რაც იყო...“

— მოდი, წყენას ამჯერად ნუ „დავივიწყებთ“. იქნებ, თქვენს მაგალითზე სხვებმაც ისწავლონ ბაბა...

— კეთილი, მართლაც, ცოდვის დამოღება, მეორე ცოდვაა. პარადოქსალურია, მაგრამ ყველაზე დიდი წყენა დაკავშირებულია ფილმთან „გაუმარჯოს ქართულ ფეხბურთს!“ და ისიც ჩვენთან, საქართველოშია. ჩვენი ერთი, ჩემი ფილმისათვის საკავშირო დაწერილი სიმღერა, რაც ფილმის ფინალს წარმოადგენდა, ფილმის ეკრანზე გამოსვ-

მარი“ იყო და ამჟამად იმავე სტადიონში იმყოფება. ისე რომ ცხვირით, ყურითა და თვალით სანულად უნდა დაფიქრებოთ. ჩემი აზრით, ქართულ მხატვრულ კინოში ჩვენი სწავნილის საქართველოზე უფლებდელია დალატის ტოლფასია. მე ვვლდისმომბ არა ფსევდოსტორიული ე. ი. არაფაქტობრივ მოვლენათა ეკრანულ „გამბატურებას“, არა ლიტერატურული (უმეტესწილად, სტალინური ეპოქის). ნაწარმოებების ეკრანისაიას (ასეთებიც თითზე ჩამოსათვლელია), არამედ მყარ ისტორიულ საბირველზე აგებულ კინონაწარმოებს, აბა, გადავხედოთ ჩვენი ლენინის ორდენისათვის კინოსტუდია „ქართული ფილმის“ 1985-90 წწ. („პრესტროიკის“ ხუთწლიანი) განხორციელებულ გეგმას, ან სამომავლო პერსპექტივას.

ისტორიული ფილმების სიძვირე, ჩვენს ადმინისტრაციულად და პოლიტიკურად დისკრედიტირებულ ლენინის ორდენის დროინდელ კინომსავე, მხოლოდ თავის გასამართლებლად სჭირდება: ბევრი სხვა უნარის ფილმი არანაკლებ ძვირია და ჩვენი ეროვნული მოძრაობისათვის სრულიად გამოუსადეგარი... საოცარია: „სინარუსის სახლი“ დისკომინაციის დაწყების დღიდან სსრკ-ში 4 გენერალური მდივანი გამოიცვალა, საქართველოში 3 „პირველი“ მხოლოდ... ჩვენი ვაიკინოზემდგანელობა კვლავინდებურად ნომინალურად საგარეოებს ცრეკს!

ამას წინათ ტელეგადაცემამ „თბილისი და თბილისელები“ მაყურებელს შესთავაზა: თბილისთან დაკავშირებული საინტერესო და სენსაციური ამბები მოგვუფლეთო. მინდა ამ გადაცემის ავტორებს მივმართო: ამდენი წელია თბილისთან დაკავშირებულ სცენარის გამო პრესაში, სხვათა შორის, ზოგიერთ ტელეგადაცემაში, რადიოში ასეთი ამბავი ატეხილი. ესეც თქვენი სენსაციაა. ფილმი ეკრანზე მარშან უნდა გამოსულიყო.

დღეს ყველა „კავკასიურ სახლზე“ ლაპარაკობს, მაგრამ ნუ დავაფიქვებთ, რომ ეს „სახლი“ უღელაქალაქოდ არ არსებობდა და ვერც ვერსადღეს იარსებებს. ამიტომ ორმად ვარ დაწმუნებული (და ჩემს რწმუნას უამრავი პატრიოტი ამბარებს „სინარუსის სახლში“ პრესაში მხარდაჭერით, ბანკში ანგარიშის გახსნის მითხოვნით და ბევრი სხვა აქციით), რომ დიდი მნიშვნელობა აქვს არა მარტო ყოველი ქართველისათვის, არამედ ყველა კავკასიელისთვის, მხატვრული კინოს ერთი ვაჩვენოთ, თუ რატომ იყო თბილისი — სინარუსის სახლი; მთელი კავკასიის სეფე-ქალაქი, რომლის ღირსეული შვილი ბევრი არაქართველიც იყო. „ყაზარმული სოციალისტის“ პირმშოს, ქართულ კინობიუროკრატის კი მინდა ილია გავახსენო: „ტფილისი ჩვენი მშობლიური ქალაქია, ყველაზე ვინც აქა ვმოხილვართ, აქა ვცხოვრობთ, აქა ვტრიალებთ, — რა მილითისაც ვინც იყოს კაცი, — მისი შვილები ვართ და სამსახურ უნდა გავუწიოთ“; თუ რა სამსახური უნდა გავუწიოთ თბილისს ქართულმა მხატვრულმა კინემატოგრაფმა, „წარმოიდგინოს თვითონ მკითხველმა“.

— გმადლობთ. გისურვებთ წარმატებას.

სწარმოებზე:

- 1) კლავი ფილმისთვის „სინარუსის სახლი“.
- 2) კადრი ფილმიდან „გაუმარჯოს ქართულ ფეხბურთს“.
- 3) კადრი ფილმიდან „პირველი ეროვნული“.

პარტაკადიდაბლა! — უსიყვარულოდ?

ნუ მრავლნი მშობლებო, ძმანო ჩემო! უწყოდეთ, რამეთუ უდიდესი სასჯელი მოვიდეთ

(იაკობის ეპისტოლე, 3,1). წავიკითხე ამა წლის „ახალგაზრდა ივრელი“ 1 ნომერის ნომერში გამოქვეყნებული მერაბ სულაქველიძის წერილი „ზე ნაყოფით შეიცნობს“. გავიგინდი, შეგძრწუნდი და შემიშინდა: ნუთუ ჩვენი ცოდვები იმით ზოგვეკითხება, რომ ახლადგვინადგმული ქრისტიანობა—ჩვენი წმინდა მართლმადიდებლური აღმსარებლობა, ჩვენივე სულიერი თვითმყოფადობის ახალ დამტკიცებელ ბუნებრივად იქცევა?!

ზემოსხმებული წერილის ავტორისათვის, ვკუთვნივ, რომელიც სხვა არ არის რა, თუ არა ქრისტიანული უცხოთმეცნიერებლობის თანამედროვე, ცივილიზებული სახესხვაობა (სხვა საქმეა, ვისგან და როგორ მანინჯდება იგი), — დაახლოებით ისეთივე საფრთხილზეა, როგორც 10—20-იანი წლების ორთოდოქსი ბოლშევიკისათვის „კაპიტალიზმი“ ან „იმპერიალიზმი“.

მერაბ სულაქველიძე ქართველ ერს, განსაკუთრებით კი მის ინტელიგენციას, ახალ მწურობაზე ლაღ მოვლითა და პირველი ცოდვა, რომელსაც იგი გვიკვირებს (ნეტავ რამდენ ცოდვას გვაპატიებს?), ჩვენი უმოძღვრობაა. ნეტავ ჩვენი ეკლესიის რომელმაც მოძღვარმა აკურთხა მერაბი, რომ ამგვარი რამ ეწერა და ექვეყნებინა?! ნუთუ ესაა ქართული ეკლესიის პოზიცია?! ვინც სიონის საკათედრო ტაძარში თუნდაც ერთხელ მინც დასწრება ქართული ეკლესიის მწყემსთათვის ქადაგებას, დამთავანებას, რომ — არა! ჩვენი განუკითხობას რა ვუთხრა, თორემ წესიერ ქვეყანაში ანტიმეტიზმის, ანტიკათოლიციზმის და შვარზმული „ღვთისმეტყველების“ ამგვარი გადმართვისათვის კაცს ალბათ სამართალში მისცემდნენ და პასუხს აგებინებდნენ...

წერილის ავტორიანობა დაე ისევ ეკლესიის მესვეურებმა განსაჯონ. ჩვენ არც საამისო მოცალეობა გავაჩნია, არც მოწოდება და არც საღმრთისმეტყველო კომპეტენცია. ჩვენ მხოლოდ პირადი შთაბეჭდილების გადმოცემის ნება გვაქვს და შეგვიძლია ვიკითხოთ: რატომ მინცდავინც ანაფემეტიზმი უნდა დავცეს — ხოლო რუსეთი — დამსჯელ — პროკურორული „პრაესლატივე“? ხომ არა ეს ყოველივე სულიერი პალათობის და ინკვიზიტორობის დაუძლეველი წყურვილის გამოვლინება? რაც თვით შუა საუკუნეებში არ გვიკეთებია, დღეს ხომ არ უნდა ავიზოლოროთ?! ვინა სათუთა, რომ „აზროვნების თავისუფლებით და რელიგიური ტოლერანტობით აიხსნება ის ვარაუდობა, რომ ე. წ. სინოდისკონდანი, რომელიც ლატურული მინცებით იყო თარგმნილი XII საუკუნეში, ამოვადებულ იქნა ფინოსოფოს ითანე იტალოსის წინაღმდეგ მიმართული კურიოზული დებულებანი ანუ ანაფემეტიზმზე. მწვავე თეოლოგიური პოლემიკა და კრიტიკულ — თბობიციური ნომინალიზმი ეროვნულ წიადში აქტიურად არა თუ არ განვიცთარებულა, მისი განხიარების საჭიროებაც კი, როგორც ჩანს, იდიოზურად იყო მიჩნეული“ (ბ. კალანდარიშვილი, ბიბლიის ლიტერატურული ადაპტაცია ქართველ რომანტიკოსთა პოეზიაში, მაცნე, № 1, 1981).

გესმით? თ-დი-ო-ზ-რად! — ამას ქვანიც კი ღდადებენ! მერაბ სულაქველიძის წერილმა ერთი ძველი, V საუკუნის ქრისტიანული პოემა — „საქმენი კვიპრიანისი და სინანული მისი“ — გაგვხსენა: წარმართულ მაგიაში ოცნებანი განსწავლის შეცდგომ,

კვიპრიანე ბოლოსდაბოლოს, სატანისაგან აუდიენციის მოწყობის ღირსი გახდებოდა; პოემაში აღწერილია სატანის პორტრეტი. იგი ევდოკიას ღმრთობით (მიიჩნევენ პოემის ავტორად; პოემის ძველი ქართული თარგმანი სიდონისმეტყველო კრებულის 1988 წ. III ნომერში კომენტარებში ითვლება გამოცემა ელიშერ პელიძემ), პირველი ერი უბუკია, ოქროვან ტახტზე ზის, ბრწყინავს, ციმციმებს, ლიუიფერობს; სატანა იმითა ძლიერი, რომ ღმერთს ბაძავს. სხენებული წერილის ავტორი — მორწმუნე სუბიექტიც ბრწყინავს, ელავს საღმრთო წერილის მარგალიტებით, წმინდა მამათაგან დამოწმებული ციტატებით, მსოფლიო ბატონობით ანაფემეტიზმით, რუსული ეკლესიის სიბრძნით და თქვენ წარმოიდგინეთ, — ნუ დაეწამებთ კოსმოპოლიტობას, — რუსი — უბრძნისი „მეგლის წერიტა“ კი. მაგრამ მაინც აშკარად ეტყობა, რომ ეს ამოღენა სამაჟულბი მხოლოდ ყალიბ ბრწყინვალეების მოძებნაია; ზედმეტი არგუმენტები ხომ არგუმენტთა სიყალბეს მოწმობს, წერილი სიძულვილის, უნდობლობის, სისასტიკისა და რევენსიზმის დაუოკებელი ენისაგან გაქვეყნებულია. ამიტომ გვგონია, რომ წერილის ავტორის სარწმუნოება უსიყვარულო სარწმუნოებაა.

ჩანს, თავის დროზე ბატონ შერაბს თავის სულიდან გაუნდებია ეშმაკი, სწორედაც მოქცეულია, მაგრამ ალბათ შინაგან უქმობას მიეცა, ანუ „გარეშე საქმეობა“ გამო საკუთარი სულიერი სრულყოფისათვის ვეღარ მოიცილა მართლმადიდებლობის მოსარჩლის სტატუსის ნაძიებლობაც მთლიანობის ბრალია. უქმ მორწმუნეებზე კი არა ამბობს სახარება: „ხოლო რაყამს სული იგი არაწმიდაი გამოვიდის კაცისაგან, მიმოვლან ურწყულთა ადგილთა და ეძიებან განსუენებასა და არა პოვის, მაშინ თქვის: მივიქცე სახით ჩემდა, ვინაიცა ვაროვედ; და მორაივიდის, პოვის იგი მოცილე, განსუენებული და შემკული. მაშინ წარვიდის და მოიყვანის მის თანა სხუანი შეიდნი სულნი, უბოროტეს მისა და მოვიდის და დაეკვიდრის მუნ. და იქმნის უკუანასქელი კაცისაი მის უძვირეს პირველისა. ესრეთ ეყოს ხათესაგსა ამასცა უქეთურსა“ (მათე, 12, 43—45).

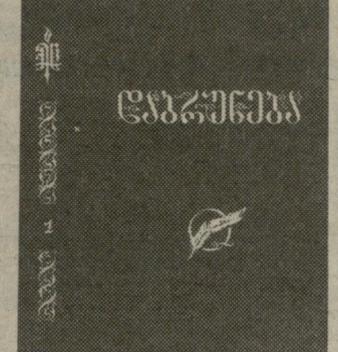
ჩვენი მხრივ მერაბ სულაქველიძის ვურჩევდი, რომ რუსულ-სტალინური ღვთისმეტყველებაში გაწაფვის ნაცვლად, ქართული სულიერობის გულმოდგინე გამოძიებას შესდგომოდა; და ეს საქმე მც უნდა დაიწყოს „ეგსტრემი მცხედელის მარტვილობით“, რომელშიც ამგვარ „ეკუმენიზმს“ და „ტოლერანტობას“ წაწყდებოდა: „ხოლო გამორჩევაი არა შენი არს, არამედ ვითარცა უფალმან გიბრძანოს“...

და როდესაც მ. სულაქველიძე ვაქა-შეგვალამდე შიადწევს და წაიკითხავს „ჩვენ ვიტყვით, კაცნი ჩვენა ვართ“... — აი მაშინ კი გულგანთბარი საბოლოოდ შეაქცევს ზურგს მსოფლიო ფანატისკთა ხროვას და იესო ტკბილს დაუმეგობრდება...

შესაძლოა მ. სულაქველიძე მხოლოდ ბრმა იარაღია მათ ხელში, რომელნიც რამდენიმე ეშელონად დგანან მის ზურგსკან და შვარზმულ — ბოლშევიკური „ქრისტიანობის“ რეგენერაციის გზით სურთ ქრისტიანული დასავლეთიდან ნომინალიზმ სულიერი არტერია გადგვიკვიტონ და ამით აღისრულონ შორსგანზრახული „ერთმორწმუნული“ მიზნები.

„საჯენ უფალო, მავნებელნი ჩვენნი, და ბრძოდე მბრძოლთა მათ ჩვენთა“... ამინ.

ვალერიანე მარაშხაშვილი

ქართული ემიგრანტული ლიტერატურის გამოცემა ახალგაზრდა ივრელის თემატურ რეალად, გაერთიანებული სათაურით — „დაბრუნება“. მასალები განლაგებული იქნება რეკლემის შესაბამისი თანმიმდევრობით:

მეცნიერება, მწერლობა, პოლიტიკა, მეშურება. დასახელებული თემატური რეკლემის მიხედვით შრავალტომეულში შევა ქართული ემიგრაციის თვალსაჩინო პოლიტიკური მოღვაწეების, მწერლების, მეცნიერებისა და მეშურების მიერ ემიგრაციის პერიოდში ქართულ ენაზე შექმნილი ნაწარმოებები, რაც ქართველი საზოგადოებრიობისათვის დღემდე ძირითადად უცნობია. აღნიშნულ მრავალტომეულში შეტანილი და გამოსაცემად დადგმილია შემდეგი ავტორები:

- მეცნიერება**
1. ექვთიმე თაყაიშვილი — 2 ტ.

დავაბა ნომარუი

გთხოვთ, თქვენი გაზთვის საშუალებით ეს დებუვა გაცნობთ საქართველოს მშრომელებს. აჭარაში 28 ოქტომბერს არჩევნები ჩატარდა კანონიერების სრული დარღვევით, დიქტატით, ძალმომრებითა და დამინებით. საქართველოს ისტორიის პერიოდში პირველად მოგვეცა შესაძლებლობა აგვეჩინა კომპარტივი ეროვნული პარლამენტი, და როდენ გულსატკეპნი, რომ ზოგიერთი რეგიონის მშრომელებმა ვერ უპასუხეს დროის მოთხოვნებს. მათ შორის, სამწუხაროდ აჭარაცაა. აჭარის პარტიის მშრომელ ხალხს უსამართლობისა და უკანონობის

თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი აცხადებს, რომ წერითი გამოცემა ქართულ ენასა და ლიტერატურაში მომავალ სასწავლო წელს ჩატარდება ახლებურად — აბიტურიენტი დაწერს არა ერთ თხზულებას, არამედ უპასუხებს კონკრეტულ საკითხებზე პროგრამის ფარგლებში.

აბიტურიენტებს საწერად მიე-

რეპორტი

ქვემოთ მოტანილი ბარათი და ლექსი წლეულს, 16 თებერვალს, გაზეთ „კომუნისტის“ რედაქციაში მივიტანე და ბატონ შოი ლარცულიანს დაუტოვე. ბატონი შოი თბილი გაოცებით შემეხვდა, — ერთი მოულოდნელი იყო მისთვის რედაქციაში ჩემი გამოჩენა... ლექსით.

დღეს ამ ბარათისა და ლექსის დაბეჭდვა იქნებ ანაქრონიზმიც კი იყოს, მაგრამ უკვე გამარჯვებულ, აღსაყურებელს ზღურბლთან მყოფ ბატონ ზვიად გამსახურდიას, გულწრფელ მილოცვასთან ერთად, მიინდა ვუსურვო, რომ არასდროს დავიწყებოდეს ის, რაც მან აქამდე ნებისმიერ ჩვენთაგანზე უკეთ უწყობდა — რაოდენ მძიმე, ძელი და ცოდო-მადლიანი ყოფილა, თბობიციანში ყოფნა...

ნ. ნოემბერი, 1990 წ. ...გაზეთ „კომუნისტის“ ა. წ. 16 თებერვლის ნომერში დაბეჭდა ბატონ ზვიად გამსახურდიას წერილი „შეიციან სკამი შენი, ანუ ეხვე თქვენი გარდაქმნა“, რომელსაც არის პასუხა იმავ გაზეთში დაბეჭდულ წერილზე — „შეიციან

ქართული ემიგრანტული ლიტერატურის თემატური კომპლექსი

- მეცნიერება**
1. ვიქტორ ნოზაძე — 6 ტ.
 2. ზურაბ ავალიშვილი — 2 ტ.
 3. მისაქო წერეთელი — 2 ტ.
 4. ალექსანდრე მანველიშვილი — 5 ტ.
 5. კოსტინატიე სალია — 1 ტ.

- მწერლობა**
1. შალვა ამირეჯიბი — 1 ტ.
 2. გიორგი გამყრელიძე — 1 ტ.
 3. გიორგი ყიფიანი — 1 ტ.
 4. გვი კობახიძე — 1 ტ.
 5. თამარ და აკაკი პაპაევი — 3 ტ.
 6. სტეფანე კასრაძე — 1 ტ.
 7. სიმონ ბერეჟიანი — 1 ტ.
 8. გვიგოლ რობაქიძე — 1 ტ.

- პოლიტიკა**
1. ნოე ჟორდანიანი — 2 ტ.
 2. ნოე რამიშვილი — 1 ტ.
 3. ალექსანდრე ასათიანი — 1 ტ.
 4. სპირიდონ კეღელი — 1 ტ.
 5. კარლო ჩხეიძე — 1 ტ.
 6. ირაკლი წერეთელი — 1 ტ.
 7. აკაკი ჩხენკელი — 1 ტ.
 8. ევგენი გეგეჭკორი — 1 ტ.
 9. კონსტანტინე კანდილაკი — 1 ტ.

პირველი ტომი, რომელშიც შეტანილია ექვთიმე თაყაიშვილის ემიგრანტული ნაწარები უკვე გადაეცა წარმოებას და უახლოეს ხანში მიიღებენ მას ხელისმომწერლები. ნაწარედგვა ყოველწლიურად 6-7 წიგნის გამოცემა. შემდგომში ცალკეული თემატური სერიების მიხედვით ტომეულს დაბეჭდვან გამოცემლობები: „მეცნიერება“, „საქართველო“ და „მერანი“.

ჩვენი მისამართი: თავისუფლების მოედანი № 4, ტელ. 98-80-57. კომპიუტერული ფირმა „სადარა“.

მოკვებულნი გმირული სულსკვეთების მქონე აჭარას, ზვარაკად შეწირული ეროვნული გმირის სელომ ხიმშიაშვილის შთამომავლობას ეს არ გვეკარებოდა. მადლობა დმეროს, რომ გამარჯვება მინც მოპოვებულა, რასაც გულით ვულოცავ ჩემს ერს, მაგრამ გასაუთებელი ბევრია და აუცნულებელია დროულად შევიკრათ ერთ მუშტად ბედნიერი მოძავლისათვის. ღმერთი იყოს ჩვენი მფარველი.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის პანსხალბა

არაპუმინტიარულ ფაქულტეტებზე შემსვლელთათვის საკითხები გამარტივდება კონკურსის კვალობაზე.

რექტორი ატი

თავი შენი“ (1988 წ. 28 თებერვალი): ამ უკანასკნელის გამოქვეყნების დღეს ლექსი დავეწერე (ადრეც, და მერმეც, ბევრი დამწერია), თუმცა, სწორად მაქვს რა გაცნობიერებული „სახეებით აზროვნე“

1990 წელი, 16 თებერვალი

კაცი, რომელმაც იცის მხოლოდ ცნება აღმართის, კაცი, რომელსაც აღარ ესმის დადმართის ცნება, კაცი, რომელმაც იცის გემო მწარე სამართლის, ვინც აღახრულა ამ მირაჟში ღვთიური ნება,

მოდრეკა ვისიც მიუვალი არის მტერთათვის, ვინც სახობით მოიღანდა ჩვენთვის ტარობს, ვინც ვადახსნა გული გულით ვნებულ ერთათვის, ვინც უარი თქვა ხიამზე ამ სამყაროში,

დამწუხვარებით ვინაც მისი მოგვცა ზიარი... ზენაობით იმარტვილა სხვათა ცოდვებით, ვინაც აიღო და იტვირთა ჩვენი ზიანი, ვინაც აგვიხსნა ცათა შინა კაცთა ბოდვები,

მას თუ არ ვწყალობთ, არ ვიკვირვით ბედი გამწყრალი, ან რად გვწყალობდეს, ვით დავეკარგეთ ბედის წყალობა, აქეთ მიიწი, მოიწიე შენი თავს საწყალო, და მოგვიმორთ, მოვიმორთო ეს საწყალობა,

რათა არა ვთქვათ, დღობილებს გავხვდით კრებულთ, რაც გვიცხვარია, გვიცხვარია ყოველ გვიან დღეს... ჩვენ მოვასპობთ ერთხანეთი ვაზარსებულთა, რამ ერთხანად აღგვიცხვარა არ დავგვანდნის“.

პარანან ფანაცია 1988 წელი, 28 თებერვალი

339 რუბლს სარედაქციო არიან საქველმოქმედო ასოციაციის „აღმშენებელი“ და „ახალი თბილისი“ ფირმა „არგო“.

თავისუფლების და...

(სხვა გაზეთებიდან)

ათი წელი... ორჯერ გასულია მისი

ოცდათექვსმეტი წლის ოკლავო მემორიალი ბოლშევიკების (საქართველოს ცნობა) ძვირად დაუჯდა სუსტი საქმის წარმომადგენლებთან განხილვებზე. ორი უცნობი ქალისათვის წესდებოდა ხუმრობით (მისი თქმით), ხელის შეშლისათვის ქალაქ ტულსის რაიონულმა სასამართლომ მას ათი წელი (!) თავისუფლების აღკვეთა მიუსაჯა. ბოლშევიკების პირველი „მხედრობა“ მას უსივრცე უფროდების პასუხად თავში ქოლგა უთავაზა, რის შემდეგაც ბოლშევიკთა მოვარად მაგრამ ორ საათში ის მაინც დააკავა პოლიციამ — ამჯერად მეორე ქალის განცხადების გამო, რომელმაც ასევე ვერ გაიგო უცნობი მამაკაცის „აღმშენებელი“.

კაპრალს აღარ ელივება

ერთ მშვენიერ დღეს არგენტინის პატარა ქალაქ ლას-პალმას მოედანზე (გაზეთ „ტრუდ“-ის ინფორმაცია) პატარა მონატრული ჯიბურებში კბილის ელექსირი განაწილდა, რომელსაც გულმოდგინედ სთავაზობდნენ გამწვანებულ-გამომწვანებულნი — ელექსირი, — ირწმუნებოდნენ მისი გამყიდველები, — სასწაულის ახდენს, საკმარისია ორჯერ გამოვიღო პირში და კბილები მარგალიტებს ემსგავსება. აქვე იდგა ელექსირის სასწაულო მოქმედების ცოცხალი დასტური — კაპრალი ემილიო გონსალესი, რომელიც გამწვანებულ-გამომწვანებულ ღიბოდა და მართლაც საოცრად ქათქათა კბილებს უჩვენებდა. ელექსირმა განსაკუთრებით ქალებში მიიზიდა. ის მართლაც მშვენიერად ათვითრება კბილებს ღრუად... 2 დღით. მესამე დღეს კი კბილები შავდებოდა და იფშვებოდა. თუმცა მანამდე საქმის ნებმა ელექსირი მთლიანად გაყიდეს და უკვალოდ გაქრნენ. ესაა უფრო გაზეთი „პისი“ იუწყება, რომ მათ განსაკუთრებული გულმოდგინებით კარალი გონსალესი ეძებს.

როდის დავლით ჩი?

დადი ბრიტანეთის მცხოვრებთა ჩიის სიყვარული კიდევ ერთხელ დაადასტურა პოპულარული ინგლისური ჟურნალის „ჩიტ“-ის მიერ ინგლისელ ქალებს შორის ჩატარებულმა გამოკითხვამ (გაზეთ

„სოვეტსკაია ტრავოვლას“ ინფორმაცია). მშვენიერი სქესის წარმომადგენლებს მიიჩნიათ, — წერს „ჩიტ“-ი, რომ ჩიი სასიამოვნო დასაღვეია როგორც ბედნიერების წუთებში, ისე ცხოვრებისეული სირთულეების დროსაც. გამოკითხულ ბრიტანელ მანდილოსანთა სამმა მეოთხედმა შემთხვევით როდი განაცხადა, რომ სტრუქტურულ სიტუაციებში ისინი სწორედ ამ სასამელოს მოთხოვნებს უპასუხებენ. განსაკუთრებით კი ჩიი მათთვის ცუდი ამბების შეტყობისას ხდება საჭირო.

კითხვებზე, თუ ვისთან სურდათ ჩიის სუფრასთან ჯდომა, სუსტი სქესის წარმომადგენლებმა პირველ ადგილზე დააყენეს დედოფალი ელზაბეტა II, მეორეზე — ცნობილი მომღერალი კლოდ რიჩარდი, მესამეზე კი, დიდი ბრიტანეთის პრემიერ-მინისტრი მარგარეტ ტეტჩერი.

სიბავშვები ხელს უწყობს... შოგალის ამაღლებას

სომხეთში 1 ნოემბრიდან მთელი რიგ პროდუქტებთან ერთად სიბავშვებიც ტალინში იყიდება (სკოლამოძოლსკაია პრავდას“ ინფორმაცია) თუმცა სხვა რესპუბლიკებისა თუ ქალაქებისგან განსხვავებით, სადაც სიბავშვებს მხოლოდ სრულწლოვანებზე ვასტევენ, სომხეთში ყველას, თვით ახალშობილებსაც კი ეკუთვნის თვეში 6 კოლონი სიბავშვი. როგორც ამ ინფორმაციის ავტორი ვ. ალიბაბა წერს ეს ძალზე ჰუმანური, რადგან მას, მაგალითად, ოჯახში მყოფი და ორი არასრულწლოვანი ვაჟი ჰყავს, რომლებიც სიბავშვს არ ეწევიან, ისე რომ თვეში ალოიანი 24 კოლონი სიბავშვს უფროდ იმყოფინებს. აი, მის მეგობარს კი ცოტა უფრო რთული მდგომარეობა აქვს, რადგან მას მხოლოდ ერთი გოგონა ჰყავს და ცოლიც ეწევა. თუმცა გამოსავალი მასაც მოუძებნია. პირველი ნოემბრიდან ის გამწვანებულ ეთათბირება მეუღლეს მეორე ბავშვი ვიყოლიოთ. ასეთ შემთხვევაში, გვიმხელს საიდუმლოს მთელი შვილის მომლოდინე მამა, ცხრა თვის შემდეგ მე დამატებით ექვს კოლონი სიბავშვს მივიღებ და თანაც ჩემი მეუღლე, უნდა თუ არა, იძულებული ვახდებ სიბავშვს თავი დაანებოს. მძლიერ და ნუ ირწმუნებ ამის შემდეგ, რომ სიბავშვი პირდაპირ უწყობს ზელს... შოგალის ამაღლებას.

საპარტიველოს მინისტრთა საბჭოს სოციალური მართვის ცენტრი და საქართველოს სსრ სასწავლო-სამეურნეო ცენტრი ავრძელებენ მიღებას „საერთაშორისო ბიზნესისა“ და „მარკეტინგისა“ და „ბიზნესის“ სკოლებში ქართულ და რუსულ სექტორებზე ინგლისური და ქართული ენების დაჩქარებული სწავლებით.

სწავლება წარიმართება სამ ეტაპად (ყოველ მთვანს დამოუკიდებელი, დასრულებული სახე აქვს). I ეტაპი: ერთთვიანი სწავლება ქ. თბილისში. საქართველოს, სსრ კავშირისა და საზღვარგარეთის მეცნიერებისა და სპეციალისტების მონაწილეობით, პრაქტიკით სავარეო ეკონომიკურ ბანკსა და ერთობლივ საწარმოებში; II ეტაპი: 9-დღიანი სწავლება — პრაქტიკა,

გსურთ საზღვარგარეთ მუშაობა?

ავსტრიაში, საფრანგეთში, იტალიაში, ამერიკის შეერთებულ შტატებში, საბერძნეთში, ისრაელში, ავსტრალიაში და საზღვარგარეთის ბევრ სხვა ქვეყანაში ნებისმიერი სპეციალობით მუშაობის მსურველებს (ანაზღაურება ვალუტითა) ვთავაზობთ საინფორმაციო ცნობარს, რომელშიც მო-

უკადღეა!

ცუკავშირის სავაჭრო მალაზიებში შეგძლიათ შეიძინოთ დეკანოზ ნესტორ ყუბანეიშვილის წიგნი „მედიცინა ალტერნატიული ისტორია“. როგორც წინასიტყვაობიდან ირკვევა, ავტორს მიზნად დაუსახავს გასაგები ენით შედგინა ისეთი სახელმძღვანელო, რომელიც გამართული იქნებოდა სა-

გულთ, ღვიძლთ, ნადღის ბუშტით, თავისა და ყურის ტკივილებით, სმენის დაქვეითება-ანთებით, მარცხების დაგროვებით, პოლიარტრიტებით, მხედველობის დაქვეითებით, დაბალი ან მაღალი წნევით, კენჭოვანი დაავადებებით, ასთმური მოვლენებით, ქალური დაავადებებით, ალერგიითა და სხვა დაავადებებით მჭონე ავადმყოფებს სამკურნალოდ მიიღებს

მსოფლიო მოქალაქე

მიღება ბრძოლაში

საქმიანი ურთიერთობების დამყარება ლიტვაში, ქ. ვილნიუსში აქციონერული საზოგადოების, პრივატიზაციისა და ბიზნესის საკითხებზე; III ეტაპი: ორკვირიანი სტაჟირება — საქმიანი ურთიერთობების დამყარება საზღვარგარეთ. სწავლების საფასური ყოველი ეტაპისათვის ცალკე უნდა გადაიხადოს. პირველი ეტაპის საფასური 775 მანეთია. I ეტაპის მეცადინეობა ორივე სკოლაში დაიწყება 16 ნოემბერს.

„საერთაშორისო ბიზნესის“ და

„მარკეტინგისა და ბიზნესის“ სკოლების კურსდამთავრებულთა საყურადღებოდ! ჭკუფი ქ. ვილნიუსში სწავლებაზე გაემგზავრება 19 ნოემბერს.

ჩვენი მისამართია: ქ. თბილისი, ჩიკაძის 6, ელსმენი 93-72-08, 93-96-43.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს სოციალური მართვის ცენტრი, საქართველოს სსრ სასწავლო-სამეცნიერო ცენტრი.

ვის სასურველი ქვეყანა და სამუშაო. შეგახსენებთ, რომ თქვენ პრაქტიკულად შეუზღუდავი არჩევანი გაქვთ.

დღიანტერესებულ პირებს ვთხოვთ, გამოგვიგზავნონ 40 მანეთი (საინფორმაციო ცნობარის ღირებულება) მისამართზე: თბილისი-2, საბონენტო ყუთი № 131. მოგვწერეთ, ავრთვეთ, თქვენი გვარი, სახელი და მისამართი. წარმატებას გისურვებთ.

საპარტიველოს ჯანმრთელობის დაცვის მინისტრს, ბატონ ირაკლი მენაღარიშვილს

შეგიტყვევებ რა, რომ ჩვენმა უშუალო მასპინძლებმა საქველმოქმედო სამედიცინო ფირმა „გენეზისმა“ თქვენს მიერ გამოცხადებულ განცხადებაზე („ახალგაზრდა ივერიელი“ 10 ნოემბერი) 9 აპრილს მოწოდებული ინგა რუხაძისა და ზვიად ქსარაშვილის საზღვარგარეთ მკურნალობისათვის გადახრიცხეს 5000 მანეთი, ჩვენმა კოლეგებმა გადაწყვიტეს შეიტანონ მცირედი წვლილი და ვადაფრიცხოთ 1000 მანეთი იმ ხალხისათვის რომლებიც ერთ-ერთი პირველი ემბაუტრებიან ყველა ხალხის გაჭირვებას და რომლებიც ჩერნობილის კატასტროფის დროს ჩვენს გვერდით იდგნენ...

პატივისცემით: ზამედიცინო სალექტორი ჭკუფის სახელით: საპროტა კაპოპირა-ამირიკა-კანადის პერიოდული ფირმა

ვიზაგის სატარაგმნაღ
გთხოვთ, მიმართოთ კომპერაციულ ფირმა „ზეგეს“, რომელიც მიგივლებთ უოველდღე დასვენების დღეების ჩათვლით 11-დან 21 საათამდე ვიზების თარგმნა ხდება ერთ დღეში, გთხოვთ, წინასწარ დაგვიკავშირდეთ ტელეფონით, 22-58-40 და გვეწვიოთ მისამართზე: თბილისი, პეტრიაშვილის ჩიხი № 3.

გეგმვით განმარტებისათვის
ჩემს სტატიებზე „ბუკალურად“, „ახალგაზრდა ივერიელი“ (18 თებერვალი, 1990 წ.), გამოქვეყნდა სამი განმარტება, დიდი კმაყოფილებით აღვნიშნავ, რომ სამივე განმარტებაში დადასტურებულია ჩემს მიერ მოყვანილი ფაქტი ბატონ ი. გოცირიძის მიერ ამომრჩეველთა მხარდაჭერის სივრცის საოქო კომისიაში დაგვიანებით ჩაბარების შესახებ, რაც თავის მხრივ დადასტურებს ჩემს პირველ დასკვნას ი. გოცირიძის მიერ საარჩევნო კანონის უცოდინარობის შესახებ (როგორც თვით ი. გოცირიძე აღიარებს, მან ამომრჩეველთა სივრცე საოქო კომისიის ნაცვლად შეცდომით ცენტრალურ საარჩევნო კომისიაში წარადგინა). ამასთან სამივე განმარტებაში მე ბრალს მდებენ ცილისწამებასა და საზოგადოებრივობისათვის მცდარი ინფორმაციის მოწოდებაში. საქმე ეხება ი. გოცირიძის თხოვნას გამოხატვისის სახით მისი რეგისტრაციაში გატარების შესახებ. აქ ამკარა ვაუგებობათა. ჩემი სტატიის მიხედვით ნათქვამია: „შემდეგ ცენტრალური საარჩევნო კომისიისათვის უთხოვია „ჩემთვის კანონი დაარდებით და როგორც გამოხატვისი გამტარებ რეგისტრაციაში“.

უკადღეა!
გაზეთი „ახალგაზრდა ივერიელი“ და საბავარიზიო პროგრამა „ილუსიონი“ რეკლამები შეგიძლიათ შეუკავშიროთ ბელეფონზე: 87-58-25; მისამართი: ბუდაპეშტის № 1. (11.00 სთ-დან 17.00 სთ-მდე). ფირმა „არგო“-ს საგადასახადო სააგენტო

სალომონი
Обществово-политическая молодежная газета «Ахалгазда Иверია»

ტელეფონები: მისაღები — 93-97-81; პასუხისმგებელი მდივანი — 93-91-56; წერაღების განყოფილება — 93-99-49.
გაზეთი გამოდის კვირის სახუარსა და ხუთშაბათს, შაბათს რედაქციის შენობაში მისაღები ავტორებს უკან არ უბრუნდებათ.
საქართველოს კ. ც. -ის ხელის 289096, თბილისი-02, 2. კაბტაის ქ. № 14, აბეჭდება ინტერპრეტაციის სახელით კარაბუზი, სომხურიდან № 29 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15. Наш индекс 68400

რედაქტორი პირაპა ბალაჩიშვილი
რედაქცია: მისამართი ქ. თბილისი — 380096. 2. კოსტავას ქ. № 14.